792/08

Den 25. marts 2008 blev i sag nr. 72.056:

xxxxxx xxxxxxxxxx
xxxxxx xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har familieforsikring med ansvars- og retshjælpsdækning i Alm. Brand Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til en mod hans datter anlagt retssag, hvor et forsikringsselskab har foretaget regres for en brandskadeerstatning, i forbindelse med en brand, som datteren har forvoldt. Klagerens advokat har tillige adciteret det indklagede selskab i sin egenskab af ansvarsforsikrer for datteren.

Af det af klagerens advokat udfyldte klageskema fremgår:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
> K.L.F. [klagerens datter] er af Nykredit Forsikring A/S blevet indstævnet til at betale 328.355,00 som regreskrav for tidligere udbetalt erstatning i forbindelse med brandstiftelse af et solcenter beliggende i M.
>
> I den anledning har K.L.F.'s advokat J.S. ansøgt om fri proces og fået afslag af Civilstyrelsen, da sagen er dækket af en retshjælpsforsikring. Civilstyrelsen skriver i sin afgørelse, som er medsendt: 'Vi finder, at sagen efter sin art er omfattet af forsikringsdækningen.'
>
> Herefter søger advokat J.S. om retshjælpsdækning fra Almindelig Brand men får afslag d. 14. februar 2007, da Alm. Brand ikke mener sagen kan føres med et gunstigt resultat.
>
> Alm. Brands afslag på retshjælpsdækning ønskes hermed behandlet af Ankenævnet for Forsikring.
>
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …

Det er mit ønske at Alm. Brands beslutning om afslag på retshjælpsdækning ændres således at sagen anlagt af Nykredit Forsikring A/S mod K.L.F. er omfattet af dækningen af retshjælpsforsikring tegnet hos Alm. Brand."

Klagerens advokat har sit svarskrift af 15/5 2006 gjort gældende, at klagerens datter ikke har handlet uagtsomt, at hun er utilregnelig, at et eventuelt ansvar bortfalder i medfør at erstatningsansvarslovens § 19, stk. 2, nr. 1, at et eventuelt krav mod datteren bør nedsættes eller bortfalde i medfør af erstatningsansvarslovens § 24a eller § 24b. Kravet er i øvrigt beskedent bl.a. med henvisning til, at skadevolder ikke skal betale nyværdierstatning.

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 12/7 2007 til nævnet bl.a. anført:

"Forkortet sagsforløb
Klageren [klagerens datter], som er 14 år, da den skadevoldende handling finder sted, er lørdag d. 18. oktober 2003 sammen med en veninde i Solcenteret. Veninderne er i Solcenteret for at tage sol, men beslutter sig for at tale sammen i stedet. På et tidspunkt beslutter klageren sig for at rulle papiret ud af 2 store papirruller, der er i solkabinen og dække det rundt i kabinen. Derefter tager klageren en lighter og holder den hen til det udrullede papir, hvorefter klagerens veninde, udbryder: 'Det gør du ikke?' Papiret antændes, hvorefter pigerne forlader Solcenteret uden at alarmere brandvæsenet. I den sammenhæng skal det bemærkes, at klageren og veninden ikke forsøgte at slukke ilden (sagsfremstillingen er frembragt på baggrund af politirapporterne bilag …).

Solcenteret er brandforsikret i Nykredit, hvorfor Nykredit efterfølgende har søgt regres hos klageren og dennes veninde. Kravet er på kr. 328.355.

Selskabets anbringender
Sag mod Nykredit.

Modtagelsen af ansøgningen om retshjælp finder sted før ændringen i retsplejeloven pr. 1. januar 2007 om fri proces. Ved modtagelsen af ansøgningen om retshjælp noterer selskabet, at klageren samtidig har ansøgt om fri proces, hvorfor selskabet afventer statsamtets bevillingsskrivelse (bilag …).

Statsamtet afviser at bevilge klageren fri proces henset til, at statsamtet ikke har fundet det sandsynliggjort, at klageren kan gennemføre sagen med et gunstigt resultat (bilag …). Klageren indbringer herefter statsamtets afgørelse for Civilstyrelsen.

Civilstyrelsen henviser i deres skrivelse af 16. januar 2007 til, at der er tegnet retshjælpsforsikring, hvorfor sagen skal behandles herunder. Afgørelsen bunder i ændringen i retsplejeloven pr. 1. januar 2007 (bilag …),

På baggrund af Civilstyrelsens skrivelse, træffer Alm. Brands retshjælpsafdeling afgørelse i sagen (bilag …).
…

Klageren påstår, at dennes psykiske lidelser er baggrunden for, at klageren antænder papiret i Solcenteret (bilag …). Klageren bestrider således, at denne skulle have handlet forsætligt. Klageren finder det ikke sandsynliggjort, at erstatningskravet er en påregnelig og adækvat følge af klagerens handlinger, hvorfor kravet ikke kan fremsættes mod denne.

Vi er af den opfattelse, at klageren har handlet forsætligt, og at hverken klagerens alder eller andre omstændigheder i øvrigt taler for, at kravet mod klageren er urimeligt.

Baggrunden for at vi finder, at klageren har handlet forsætligt, støttes for det første i, at klageren løber fra stedet uden at forsøge at slukke ilden eller alarmere beredskab, da ilden breder sig.

Den anden grund til, at vi finder, at der er tale om forsæt, er, at klageren kort tid efter ildspåsættelsen fortæller sin ven M., som klageren senere møder om, hvad klageren har gjort, og beder M. om ikke at fortælle det til nogen (bilag … under afhøringsrapport af 22. oktober 2003 af T.A., s. 3, afhøringsrapport af 22. oktober 2003 af klageren K.L.F., s. 3). Der foreligger en viden hos klageren om, at denne har gjort noget forkert, siden dette ikke må fortælles til andre.

Den tredje årsag til, at vi finder, at klageren har handlet forsætligt er, at klageren ikke har en psykisk sygdom, som gør, at klageren ikke ved, hvad denne foretager sig. Psykiatrien i S. Amt har udtalt sig om klagerens tilstand. I en udtalelse fra Ungdomspsykiatrisk ambulatorium efter en indlæggelse d. 21. oktober 2003 af klageren, bliver det udtalt, at klageren ikke opfylder kriterierne for en depression eller anden svær psykopatologisk lidelse. Det blev vurderet, at der er tale om en blandet adfærds- og følelsesmæssig forstyrrelse, som ikke kræver behandling i psykiatrisk regi (bilag …).

Behandlingssystemet har fundet, at der er tale om en patient, som ikke kræver behandling, og klageren anses for egnet til at færdes på normale vilkår i samfundet uden behandling i form af medicin eller terapi. Der foreligger i øvrigt ikke udtalelser fra læger om, at klageren var utilregnelig på gerningstidspunktet.

Klagerens alder - 14 år - taler for det fjerde for, at erstatningskravet kan fremsættes mod klageren, herunder at kravet hverken skal nedsættes eller bortfalde. I den forbindelse skal selskabet henvise til dommen UfR 1991.274 H om den væltede rokkesten. To drenge i alderen 10-11 år blev fundet erstatningsansvarlige for at have rokket med en mindesten, hvor en af drengene blev skadet, da stenen væltede. Vi finder, at det må have stået klageren mere klart - end de to drenge i dommen - at ved antændelse af papir, vil der opstå ild, og at denne ild vil sprede sig, såfremt ilden ikke bliver slukket, og/eller der ikke bliver foretaget anmeldelse til brandvæsenet.

Det er selskabets opfattelse, at er der er tale om årsagssammenhæng, idet klageren antænder papiret med sin lighter, forlader stedet uden at slukke/eller forsøge at slukke ilden, eller alarmerer 112. Det er påregneligt, hvor farligt det er at tænde ild til papir, og at det er yderst sandsynligt, at ilden vil brede sig. Der er ingen omstændigheder, der taler for, at klageren ikke skulle vide, at klagerens handling ville medføre en yderst stor brandrisiko.

På det foreliggende grundlag har vi derfor fundet det tvivlsomt, om klageren vil kunne gennemføre sagen med et gunstigt resultat.

Som følge heraf har selskabet ikke kunne yde forhåndstilsagn til retshjælpsdækning til sagens førelse.

Afslutningsvis skal vi bemærke, at statsamtet indtog samme holdning som selskabet ved statsamtets afvisning om at give fri proces til sagens førelse (bilag …)

I henhold til de nye ændringer i retsplejeloven, som er trådt i kraft pr. 1. januar 2007 om fri proces, henviser Civilstyrelsen sager, hvor klageren opfylder betingelserne for fri proces til retshjælps-forsikringsselskabet. I det tilfælde, at retshjælpsforsikringen afviser, eller klageren ikke har tegnet retshjælp for sagens art, træffer Civilstyrelsen afgørelse om fri proces.

Civilstyrelsen anfører, at sagens art er egnet til retshjælpsdækning (bilag …). Dette er ikke ensbetydende med, at Civilstyrelsen har vurderet, at der skal gives retshjælp. Det overlades fortsat til forsikringsselskaberne at vurdere, om betingelserne for retshjælp er opfyldt.

Sag mod Alm. Brands privatansvarsafdeling
Klageren har anmeldt sagen under henholdsvis sin privatansvarsforsikring og retshjælpsforsikring i selskabet. Privatansvarsforsikringen har afvist sagen, da privatansvarsafdelingen har vurderet, at klageren forsætligt har fremkaldt skaden, hvorfor denne ikke dækket af forsikringen jf. forsikringsaftaleloven (FAL) § 18, stk. 1. Da klageren på skadestidspunktet var fyldt 14 år, er der ikke dækning i henhold til reglen i FAL § 19, stk. 1, jf. FAL § 18. Afvisningen under privatansvarsforsikringen fremlægges under bilag ... Alm. Brands privatansvarsafdeling er efterfølgende blevet adciteret under sagen af klageren. Retshjælpsafdelingen har henvist den del af sagen til Ankenævnet for Forsikring (bilag …)

Selskabet fastholder, at sagen mod Alm. Brands privatansvarsafdeling skal behandles ved Ankenævnet for Forsikring.

Det fremgår af forsikringsbetingelser 9040 (bilag …) § 5, stk. 5, at omkostning ved tvister, der kunne være behandlet ved et klagenævn, ikke er dækket af retshjælpsforsikringen, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist til domstolene.

Endvidere fremgår det af § 7 i vedlagte betingelser, at sikrede er forpligtet til at benytte en klagenævnsmulighed, hvor en sådan foreligger, og at omkostninger ved en sådan klagenævnsbehandling ikke er dækket af retshjælpsforsikringen.

Sagen er egnet til behandling ved Ankenævnet for Forsikring, hvorfor selskabet fastholder, at sagen mod Alm. Brands Privatansvarsafdeling skal behandles herfor."

Nævnet har fået forelagt de af parterne fremlagte sagsakter, herunder bl.a. politirapporterne og processkrifterne.

Af retshjælpsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**2. Hvilke tvister er dækket**
…
2.4.
Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.

…
5. Hvilke omkostninger er ikke dækket
5.1.
Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, fx fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.
…
5.5.
Omkostninger ved tvister, der kunne have været behandlet ved et klagenævn, fx Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist til domstolene.
…
7. Klagenævn
Kan tvisten behandles ved et klagenævn, fx Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed, se pkt. 5.5.

Omkostninger ved sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at retssag om kravets størrelse og om nedsættelse eller bortfald af erstatningen i henhold til erstatningsansvarslovens § 24 vil være ført med rimelig grund. I hvert fald på den baggrund finder nævnet, at retssag også for så vidt angår klagerens datters forsæt og tilregnelighed og for så vidt angår solidarisk hæftelse vil være ført med rimelig grund.

Herefter

b e s t e m m e s :

Selskabet, Alm. Brand Forsikring A/S, skal yde retshjælpsdækning til tvisten mod Nykredit Forsikring A/S.

Poul Sørensen
formand